

Voorwoord

De Wmo 2015 heeft als doel om burgers te ondersteunen zodat zij zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven of zich weer kunnen handhaven in de samenleving. Dat kan nodig zijn als het henzelf, met hulp van mensen uit het sociaal netwerk of andere oplossingen (nog) niet lukt. Gemeenten hebben een brede verantwoordelijkheid om daarvoor te zorgen. Het verstrekken van maatwerkvoorzieningen vormt daarbij het sluitstuk. De wetgever heeft gemeenten bij de uitvoering van de Wmo 2015 een grote mate van beleidsvrijheid willen toebedelen.

In vijf jaar heeft de Wmo 2015 veel jurisprudentie voortgebracht. De Centrale Raad van Beroep heeft getracht lijn te brengen in de vaak uiteenlopende uitleg en toepassing van de wet door gemeenten. Dat is veelal te wijten aan onjuiste wetstoepassing, mede door gebrekkige wetgeving, maar ook door onvoldoende onderzoek. Daaruit blijkt ook daaruit dat de beoogde beleidsvrijheid wel degelijk is begrensd.

De wetgever heeft bewust gekozen om niet in de wet vast te leggen waar burgers in het algemeen recht op hebben. Veel uitspraken van de Centrale Raad van Beroep zijn voor gemeenten richtinggevend waarmee willekeur wordt voorkomen. Je zou verwachten dat de wetgever de wet daarop aanpast. Maar dat is niet het geval. Wel volgt er een internetconsultatie die het mogelijk maakt om resultaatgericht te beschikken en geschillen over de uitvoering (volgens de wetgever) eenvoudiger op te lossen.

Gelet op de talrijke juridische procedures die worden gevoerd en de Kamervragen die daarover zijn gesteld, wijst de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gemeenten vaak op het adagium maatwerk. De vraag rijst of voor maatwerk geen normen zouden moeten (kunnen) gelden, ook ter voorkoming van willekeur. Een vraag die daaraan voorafgaat is wat maatwerk precies is. Als uitgangspunt geldt ook dat uitvoering van de wet gericht moet zijn op integrale dienstverlening, door samen te werken met partijen op het gebied van de zorg, jeugdhulp, onderwijs, wonen, welzijn, werk en inkomen. Dat is ook maatwerk. Daarmee is niet bedoeld dat maatwerkvoorzieningen verstrekt moeten worden die buiten de reikwijdte van de Wmo 2015 vallen of om de reikwijdte van de wet in te perken.

Wegwijs in de Wmo biedt juridische wegwijzers bij ondersteuningsvragen van burgers die zich bij de gemeente melden en een aanvraag willen doen om een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget. Het boek gaat voornamelijk in op juridische aspecten die een rol spelen bij het op juiste wijze beoordelen van de aanvraag en behandelt de onderwerpen die daarbij van belang (kunnen) zijn. Die zijn stapsgewijs in verschillende hoofdstukken opgenomen: van melding tot maatwerk. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de wijze waarop de bestuursrechter toetst. Naast het verstrekken van maatwerkvoorzieningen kunnen toekenningsbesluiten ook worden herzien of ingetrokken en bij gevolg daarvan leiden tot een vordering van de geldswaarde.

De inhoud van dit boek is gebaseerd op de wet zelf, de wetgeschiedenis en de rechtspraak hierover. Aan de totstandkoming is uiterste zorg besteed, wat niet wegneemt dat dit boek niet volledig kan zijn mede gelet op open vragen die er over de uitvoering van de Wmo 2015 nog zijn. Die zullen in de rechtspraak beantwoord moeten worden. Suggesties kunnen worden gestuurd naar info@ingeborglunenburg.nl, zodat ze in een volgende editie meegenomen kunnen worden.

Ingeborg Lunenburg

Inhoud

Voorwoord

V

1	Inleiding in de Wmo 2015	1
1.1	Inleiding.....	1
1.2	Doelen Wmo 2015.....	1
1.3	Maatschappelijke ondersteuning.....	2
1.4	Compensatieplicht.....	3
1.5	Uitvoering van de Wmo 2015.....	3
1.6	Beleidsvrijheid uitvoering Wmo 2015.....	4
1.6.1	Inleiding.....	4
1.6.2	Beleidskeuzen.....	4
1.6.3	Maatwerkoplossing.....	4
1.6.4	Begrenzing beleidsvrijheid.....	4
1.7	Wetswijziging Wmo 2015 aangekondigd.....	5
2	Regelgeving en beleid	7
2.1	Inleiding.....	7
2.2	Verordening algemeen.....	7
2.3	Overzicht.....	8
2.3.1	Inleiding.....	8
2.3.2	Verplichte onderwerpen.....	9
2.3.3	Niet-verplichte onderwerpen.....	9
2.4	Proces.....	10
2.5	Criteria.....	11
2.6	Voorbeelden van criteria.....	12
2.6.1	Inleidend.....	12
2.6.2	Algemeen criterium.....	12
2.6.3	Primaten.....	12
2.6.4	Normering.....	13
2.6.5	Beperkende voorwaarden.....	15
2.6.6	Verplichtingen.....	17
2.7	Hoogte persoonsgebonden budget.....	18
2.7.1	Inleiding.....	18
2.7.2	Delegatieverbod.....	18
2.7.3	Differentiatie.....	18
2.7.4	Voorwaarden tarief sociaal netwerk.....	19
2.7.5	Vergoedingsregeling voor ondersteuning uit het sociale netwerk.....	19
2.8	Kwaliteitseisen.....	19
2.9	Klachtenregeling, medezeggenschap en inspraak.....	20
2.10	Bestrijding ten onrechte ontvangen aanspraak, misbruik en oneigenlijk gebruik.....	21
2.11	Jaarlijkse blijk van waardering.....	23
2.12	Reële prijs en kwaliteit diensten.....	24

2.13	Bijdrage in de kosten	25
2.13.1	Inleiding	25
2.13.2	Algemene voorzieningen	25
2.13.3	Maatwerkvoorziening en pgb.....	26
2.13.4	Delegatieverbod.....	27
2.14	Kostprijs	28
2.15	Tegemoetkoming meerkosten	28
2.16	Overige verordenende bevoegdheid.....	29
2.17	Nadere regels.....	30
2.18	Beleidsregels.....	30
3	Toegang tot de Wmo 2015	33
3.1	Inleiding.....	33
3.2	Melding.....	33
3.2.1	Inleiding.....	33
3.2.2	Splitsing melding en aanvraag.....	33
3.2.3	Procedure.....	34
3.3	Spoedeisende gevallen	35
3.3.1	Inleiding.....	35
3.3.2	Aparte procedure.....	35
3.3.3	Onverwijld beslissen	36
3.4	Verplichtingen college	37
3.4.1	Inleiding.....	37
3.4.2	Cliëntondersteuning.....	37
3.4.3	Persoonlijk plan.....	38
3.4.4	Informatie persoonsgebonden budget	38
3.4.5	Identificatieplicht.....	38
3.5	Onderzoek.....	39
3.5.1	Inleiding.....	39
3.5.2	Verlengen zeswekentermijn	39
3.5.3	Onderwerpen	39
3.5.4	Stelplicht en bewijslastverdeling.....	42
3.5.5	Stappenplan.....	42
3.5.6	Wie voert uit	43
3.5.7	Onderzoeksmethoden	44
3.5.8	Verstrekken persoonsgegevens aan CIZ	44
3.6	Inlichtingen- en medewerkingsplicht	45
3.7	Verslag van het onderzoek	46
3.7.1	Inleiding.....	46
3.7.2	Ondertekening verslag	47
4	De aanvraag	49
4.1	Inleiding.....	49
4.2	Indienen aanvraag.....	49
4.2.1	Inleiding.....	49
4.2.2	Welke gemeente.....	49
4.2.3	Regels bij verordening.....	50

4.2.4	Beslistermijn en opschorten beslistermijn.....	51
4.2.5	Onvoldoende medewerking.....	51
4.2.6	Wat aanvragen.....	51
4.2.7	Tijdig opnieuw melden.....	51
4.3	Beoordeling van de aanvraag.....	52
4.3.1	Inleiding.....	52
4.3.2	Resultaatgericht indiceren.....	52
4.3.3	Indiceren in klassen.....	52
4.3.4	Ingangsdatum algemeen.....	53
4.3.5	Duur van de indicatie.....	53
4.4	Wijze van toetsing door de bestuursrechter.....	53
4.4.1	Inleiding.....	53
4.4.2	Toetsingskader.....	54
4.4.3	Toetsingsmaatstaven.....	55
4.4.4	Toetsing bestreden besluit.....	56
5	Eigen kracht	57
5.1	Inleiding.....	57
5.2	Reikwijdte eigen kracht.....	57
5.2.1	Inleiding.....	57
5.2.2	Geen eigen kracht.....	57
5.2.3	Wel eigen kracht.....	58
5.3	Risicosfeer.....	60
5.3.1	Inleiding.....	60
5.3.2	Verhuizen zonder toestemming.....	61
5.3.3	Aanvraag pgb binnen budgetperiode.....	61
5.3.4	Maatwerkvoorziening gerealiseerd.....	61
6	Algemeen gebruikelijke voorziening	63
6.1	Inleiding.....	63
6.2	Criteria.....	63
6.3	Voorbeelden algemeen gebruikelijke voorzieningen.....	64
6.3.1	Inleiding.....	64
6.3.2	Boodschappendienst.....	64
6.3.3	Maaltijdservice.....	64
6.3.4	Vervoer.....	65
6.3.5	Woonvoorziening.....	65
6.3.6	Woonaanpassing en renovatie.....	65
6.3.7	Uniform beoordelingskader.....	66
6.4	De beoordeling.....	66
6.4.1	Inleiding.....	66
6.4.2	Niet specifiek bedoeld voor personen met een beperking.....	66
6.4.3	Daadwerkelijk beschikbaar.....	67
6.4.4	Een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt tot zelfredzaamheid of participatie in staat is.....	67
6.4.5	Financieel te dragen met een inkomen op minimumniveau.....	68
6.5	Algemeen gebruikelijke verhuizing.....	69

6.6	Nadere regels.....	70
6.6.1	Inleiding.....	70
6.6.2	Wmo-budgetten onder druk	70
7	Gebruikelijke hulp	71
7.1	Inleiding.....	71
7.2	Leefeenheid	71
7.2.1	Inleiding.....	71
7.2.2	Woning en normaal gebruik van de woning	72
7.2.3	Mantelzorg.....	72
7.3	Algemeen aanvaardbare opvattingen	72
7.3.1	Inleiding.....	72
7.3.2	Eisen aan het onderzoek	73
7.4	Objectief afwegingskader	74
7.4.1	Inleiding.....	74
7.4.2	Verordenende bevoegdheid	74
7.4.3	Maatwerk in beleidsregels	75
7.4.4	Inwonend kind.....	76
7.4.5	Uitstelbare en niet-uitstelbare taken	76
7.4.6	Uitzonderingen bieden gebruikelijke hulp	76
7.5	Aard van de relatie	77
7.6	Bovengebruikelijke hulp.....	81
7.7	Zelfredzaamheid en participatie cliënt	81
7.8	Verhouding draaglast en draagkracht.....	82
7.9	Medewerking.....	82
8	Mantelzorg	85
8.1	Inleiding.....	85
8.2	Ondersteunen mantelzorger	85
8.2.1	Inleiding.....	85
8.2.2	Cliënt en mantelzorger	86
8.2.3	Wet langdurige zorg.....	86
8.2.4	Welke ondersteuning	86
8.3	Respijtzorg.....	87
8.3.1	Inleiding.....	87
8.3.2	Kortdurend verblijf.....	87
8.4	Mantelzorgwoning.....	88
9	Algemene voorziening	89
9.1	Inleiding.....	89
9.2	Aanbieder.....	89
9.2.1	Inleiding.....	89
9.2.2	Diensten of activiteiten	90
9.2.3	Kwaliteit	90
9.2.4	Zonder voorafgaand onderzoek.....	90
9.2.5	Beoordeling.....	91
9.2.6	Financieel draagbaar.....	91

9.2.7	Geen algemene voorziening	92
9.3	Doelgroep.....	92
9.3.1	Inleiding.....	92
9.3.2	Algemeen karakter	93
9.3.3	Specifiek karakter.....	93
9.4	Rechtsbescherming	93
9.4.1	Inleiding.....	93
9.4.2	Aanvraag indienen.....	94
9.4.3	Ontzeggen toegang	94
9.4.4	Bijdrage in de kosten	94
10	Andere wetten	95
10.1	Inleiding.....	95
10.2	Generieke weigeringsgrond ontbreekt.....	95
10.3	Integrale dienstverlening	95
10.4	Afstemmen op andere wetten	97
10.5	Verwijzen naar andere wetten	98
10.5.1	Inleiding.....	98
10.5.2	Gebruikmaken aanspraken Zorgverzekeringswet	99
10.5.3	Gebruikmaken van andere wetten	99
10.6	Anti-revaliderende werking	99
10.6.1	Inleiding.....	99
10.6.2	Geen objectiveerbare medische problematiek.....	100
10.7	Reikwijdte Wmo 2015	100
11	Beschermd wonen	101
11.1	Inleiding.....	101
11.2	Landelijke toegankelijkheid	101
11.2.1	Inleiding.....	101
11.2.2	Samenwerken verplicht.....	102
11.2.3	Mandaat.....	102
11.2.4	Geschillencommissie landelijke toegankelijkheid	103
11.3	Beschermd wonen	103
11.3.1	Inleiding.....	103
11.3.2	Doelgroep.....	104
11.3.3	Accommodatie	105
11.3.4	Toezicht en ondersteuning.....	105
11.3.5	Begeleiding	105
11.3.6	Huishoudelijke hulp	106
11.4	Verzilveren indicatie met een pgb.....	106
11.4.1	Inleiding.....	106
11.4.2	Kleinschalig wooninitiatief	106
11.5	Overgangsrecht.....	107
11.5.1	Inleiding.....	107
11.5.2	Wetswijziging Wet langdurige zorg	107
11.5.3	Beoordelen aanvraag Wlz	108

12	Maatwerkvoorziening	109
12.1	Inleiding.....	109
12.2	Maatwerk.....	109
12.2.1	Inleiding.....	109
12.2.2	Afgestemd op het individu	109
12.2.3	Maatwerkoplossing	110
12.2.4	Maatwerkvoorzieningen	110
12.2.5	Financiële maatwerkvoorziening.....	111
12.3	Leefomgeving.....	111
12.3.1	Inleiding.....	111
12.3.2	Territorialiteit.....	111
12.3.3	Verblijf in het buitenland	112
12.4	Beperking.....	113
12.5	Chronisch psychisch probleem.....	113
12.6	Psychosociaal probleem	114
12.7	Zelfredzaamheid.....	115
12.7.1	Inleiding.....	115
12.7.2	Algemene dagelijkse levensverrichtingen (adl)	115
12.7.3	Gestructureerd huishouden voeren	116
12.7.4	Afbakening Zorgverzekeringswet en Wmo 2015	117
12.8	Participatie	117
12.9	Causaal verband	118
12.10	Therapeutisch karakter.....	119
12.11	Bijzonderheden.....	119
12.12	Financiële maatwerkvoorziening.....	120
12.12.1	Inleiding.....	120
12.12.2	Uitvoeringspraktijk	120
12.12.3	Bestedingsvrijheid.....	122
12.12.4	Geen subsidie.....	122
12.13	Aangewezen op een maatwerkvoorziening.....	122
12.13.1	Inleiding.....	122
12.13.2	Wat is maatwerk.....	122
12.13.3	Geen volledige compensatieplicht	124
12.14	Verhaal van kosten (regres).....	124
13	Afbakening Wmo 2015 en Wet langdurige zorg	127
13.1	Inleiding.....	127
13.2	Uitzonderingsbepalingen	127
13.2.1	Inleiding.....	127
13.2.2	Schoonhouden woonruimte	129
13.2.3	Wasverzorging	130
13.2.4	Wmo 2015 of bijzondere bijstand	131
13.2.5	Algemene voorziening	132
13.2.6	Wat is thuiswonen	132
13.2.7	Partner van cliënt	132
13.3	Tijdelijke indicatie.....	133

13.4	Reikwijdte Wet langdurige zorg	133
13.4.1	Inleiding.....	133
13.4.2	Toepassing kan-bepaling	134
13.4.3	Woonplaats	134
13.4.4	Afbakening begeleiding.....	134
14	Persoonsgebonden budget	137
14.1	Inleiding.....	137
14.2	Recht op persoonsgebonden budget	137
14.2.1	Inleiding.....	137
14.2.2	Pgb moet bereikbaar zijn.....	137
14.2.3	Doelmatigheidsoverwegingen niet toegestaan.....	138
14.2.4	Bijdrage in de kosten verschuldigd	138
14.2.5	Spoedeisende situatie: geen pgb	138
14.3	Verordenende bevoegdheid.....	138
14.4	Aanvraag persoonsgebonden budget.....	139
14.4.1	Inleiding.....	139
14.4.2	Budgetplan.....	139
14.4.3	Beoordeling pgb met terugwerkende kracht.....	139
14.4.4	Aanvraag pgb binnen budgetperiode	140
14.5	Voorwaarden persoonsgebonden budget.....	140
14.5.1	Inleiding.....	140
14.5.2	Pgb-bekwaamheid	141
14.5.3	Verantwoorde uitvoering van pgb-taken geborgd	142
14.5.4	Motiveren pgb-wens.....	143
14.5.5	Waarborg kwaliteit	144
14.5.6	Besteding persoonsgebonden budget sociaal netwerk.....	146
14.5.7	Kwaliteitseisen woningaanpassing en hulpmiddel	147
14.6	Persoonsgebonden budget geschikt voor het doel.....	147
14.6.1	Inleiding.....	147
14.6.2	Gemengde overeenkomst	147
14.7	Overige weigeringsgronden.....	148
14.7.1	Inleiding.....	148
14.7.2	Meer dan de kosten in natura.....	148
14.7.3	Eerder besluit herzien of ingetrokken	149
14.8	Hoogte persoonsgebonden budget.....	149
14.8.1	Inleiding.....	149
14.8.2	Passende bijdrage.....	149
14.8.3	Toereikend persoonsgebonden budget	150
14.8.4	Systematiek in verordening	150
14.8.5	Beperking van de kennismeming	151
14.8.6	Gedifferentieerde tarieven	151
14.8.7	Vergoedingsregeling hulp sociaal netwerk	151
14.8.8	Technisch geschikte maatwerkvoorziening.....	152
14.9	Verplichtingen persoonsgebonden budget	152
14.9.1	Inleiding.....	152
14.9.2	Informatieplicht college	153

14.9.3	Heroverwegen besluit	153
14.9.4	Verplichtingen budgethouder	153
14.10	Besteding en betaling persoonsgebonden budget	153
14.10.1	Inleiding.....	153
14.10.2	Voorwaarden besteding.....	154
14.10.3	Besteden binnen de termijn	155
14.10.4	Betaling persoonsgebonden budget.....	155
15	Tegemoetkoming meerkosten	157
15.1	Inleiding.....	157
15.2	Discretionaire bevoegdheid	157
15.2.1	Inleiding.....	157
15.2.2	Verordening	157
15.2.3	Nadere regels.....	158
15.2.4	Hoogte tegemoetkoming	158
15.2.5	Draagkracht	158
15.2.6	Sportvoorziening.....	159
15.3	Aanvraag en betaling.....	159
16	Aantasten van rechten	161
16.1	Inleiding.....	161
16.2	Heroverweging besluit	161
16.2.1	Inleiding.....	161
16.2.2	Besluit ná heroverweging.....	162
16.2.3	Tijdelijke indicatie.....	162
16.2.4	Terugkomen van besluiten Wmo	162
16.3	Opschorten betaling persoonsgebonden budget	162
16.3.1	Inleiding.....	162
16.3.2	Verordening	163
16.3.3	Gebruikmaking bevoegdheid.....	163
16.3.4	Geground vermoeden	164
16.3.5	Gelijkstelling besluit	165
16.3.6	Kennisgeven	165
16.4	Terminologie.....	165
16.4.1	Inleiding.....	165
16.4.2	Beëindiging en wijziging	166
16.4.3	Herzien of intrekken.....	166
16.5	Bevoegdheid herziening en intrekking beslissing	166
16.5.1	Inleiding.....	166
16.5.2	Gebruikmaking bevoegdheid algemeen	167
16.5.3	Belastend besluit	167
16.5.4	Schending inlichtingenplicht	168
16.5.5	Gebruikmaking bevoegdheid.....	168
16.5.6	Niet meer aangewezen op ondersteuning.....	169
16.5.7	Ondersteuning niet meer toereikend	170
16.5.8	Niet voldoen aan voorwaarden	170
16.5.9	Niet of voor een ander doel gebruikt.....	170

16.5.10	Privaatrechtelijke overeenkomst	171
16.6	Vorderen geldswaarde	171
16.6.1	Inleiding	171
16.6.2	Opzettelijke schending	172
16.6.3	Van wie terugvorderen	173
16.6.4	Hoogte terugvordering maatwerkvoorziening in natura	173
16.6.5	Hoogte terugvordering pgb	174
16.7	Verordenende bevoegdheid	174
16.7.1	Inleiding	174
16.7.2	Uitbreiding gronden	174
16.7.3	Tegemoetkoming meerkosten	175
16.7.4	Overig	175
16.7.5	Onverschuldigd betaald	176
16.7.6	Verjaringstermijn	176
16.8	Invordering	176
16.8.1	Inleiding	176
16.8.2	Verrekeningsbevoegdheid	177
16.8.3	Dringende redenen	177

Trefwoordenregister

179

1 Inleiding in de Wmo 2015

1.1 Inleiding

Gemeenten hebben op grond van de Wmo 2015 de brede verantwoordelijkheid voor de deelname van al hun burgers aan het maatschappelijk verkeer, waaronder in het bijzonder diegenen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problematiek. Het doel is dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. De doelgroep die aanspraak maakt op maatschappelijke ondersteuning is ten opzichte van de oude Wmo, die tot 1 januari 2015 van kracht was, verruimd. Dat komt door de hervorming van de langdurige zorg, waar de Wmo 2015 deel van uitmaakt.

De Wmo 2015 heeft twee belangrijke rechtsvoorgangers. Tot 1 januari 2007 was de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) van kracht met een gelimiteerde aanspraak op voorzieningen. Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Die wet omschreef in plaats van concrete voorzieningen een aantal resultaatgebieden waarop de gemeente de plicht had mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem te compenseren zodat hun zelfstandig functioneren en deelname in aan het maatschappelijk verkeer werd bevorderd of behouden bleef. Ook is toen de AWBZ-functie huishoudelijke verzorging overgeheveld naar de Wmo. Met ingang van 1 januari 2015 is het stelsel van langdurige zorg en ondersteuning ingrijpend veranderd. De Wmo heeft plaatsgemaakt voor de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) afgeschaft en vervangen door de Wet langdurige zorg (Wlz). In de Zorgverzekeringswet (Zvw) is de aanspraak persoonlijke verzorging en verpleging gepositioneerd. De eigen verantwoordelijkheid van burgers is een belangrijke pijler van de Wmo 2015. Er is gekozen voor een splitsing tussen de melding en bijbehorend onderzoek en het indienen van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Daarmee is beoogd de zorgvuldigheid van de afwegingen die door het college gemaakt moeten worden te waarborgen en juridisering zoveel mogelijk te voorkomen. Daarmee zijn de waarborgen die de algemeen geformuleerde compensatieplicht van de Wmo bood, in de Wmo 2015 versterkt teruggekeerd.

1.2 Doelen Wmo 2015

Het Rijk heeft met de Wmo 2015 drie doelen voor ogen. In de eerste plaats is dat de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning aanpassen aan de veranderende eisen en omstandigheden. Mensen willen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen, de regie over hun eigen leven behouden en niet eenzaam zijn. Het is belangrijk dat mensen met beperkingen zoveel mogelijk in staat worden gesteld op gelijke voet deel te nemen aan het dagelijkse leven.¹ Gemeenten hebben op grond van de Wmo 2015 de brede verantwoordelijkheid voor de deelname van al hun burgers aan het maatschappelijk verkeer, waaronder in het bijzonder

¹ Dat was overigens ook al een van de uitgangspunten van de Wmo (o.a. *Kamerstukken II 2005/06, 30131, nr. 98, p. 14*).